Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Teoria archiwalna

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów
archiwistyka, zarządzanie dokumentacją i infobrokerstwo

Specjalność
-

Jednostka organizacyjna
Instytut Historii i Archiwistyki

Poziom studiów
I stopnia

Forma studiów
studia stacjonarne

Profil studiów
ogólnoakademicki

Cykl dydaktyczny
2025/26

Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się
Egzamin na ocenę

Języki wykładowe
polski

Obligatoryjność
Obowiązkowy

Blok zajęciowy
Przedmioty ogólne/obligatoryjne

Koordynator zajęć	Bartosz Drzewiecki
Prowadzący zajęcia	Bartosz Drzewiecki

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	Egzamin na ocenę **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Wykład: 20, Egzamin na ocenę	3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Podczas kursu w stopniu szczegółowym wyłożone zostaną teoretyczne podstawy archiwistyki oraz jej cechy stanowiące o samodzielności tej nauki. Studenci dogłębnie poznają przede wszystkim wieloznaczną terminologię archiwalną, zasady archiwistyki i ich ewolucję oraz metody badawcze wykorzystywane w pracy naukowej. Celem zajęć będzie też podkreślenie bogatego i uniwersalnego dorobku polskiej archiwistyki.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	Zna terminologię archiwalną, w tym pojęcia wieloznaczne.	K_W01	Egzamin pisemny
W2	Wie jak w przeszłości zmieniały się definicje poszczególnych terminów z zakresu archiwistyki.	K_W01	Egzamin pisemny
W3	Zna zasady archiwistyki i wie jak w przeszłości i obecnie prawa te rządziły rozmieszczeniem oraz porządkowaniem zasobów archiwów.	K_W01, K_W03, K_W05, K_W06	Egzamin pisemny
W4	Zna teoretyczne podstawy metod badawczych stosowanych w badaniach archiwistycznych.	K_W04	Egzamin pisemny
W5	Wie jaki wkład mieli polscy archiwiści w rozwój nauki w kontekście międzynarodowym.	K_W03	Egzamin pisemny
Umiejętności:			
U1	Potrafi poprawnie posługiwać się terminologią archiwalną. W uzależnieniu od kontekstu rozumie jej wieloznaczność.	K_U05, K_U06	Egzamin pisemny
U2	Potrafi uzasadnić sposób rozmieszczenia i omówić strukturę zasobów archiwów również w ujęciu historycznym, korzystając z wiedzy o zasadach archiwistyki.	K_U05, K_U06	Egzamin pisemny
U3	Potrafi wskazać główne aspekty naukowego wkładu polskich archiwistów w rozwój nauki.	K_U06	Egzamin pisemny
Kompetencji społecznych:			
K1	Rozumie relacje między teorią i metodyką archiwalną, ma świadomość konieczności współpracy teoretyków i praktyków archiwistów.	K_K01, K_K03, K_K04	Egzamin pisemny
K2	Ma świadomość zakresu swojej wiedzy w zakresie teorii archiwalnej i docenia potrzebę ciągłego rozwoju kompetencji w tym zakresie.	K_K01	Egzamin pisemny

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Archiwistyka wśród nauk – teoria archiwistyki.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład
2.	Terminologia archiwalna – jej ewolucja i wieloznaczność.	W1, W2, U1, K1, K2	Wykład
3.	Zasady archiwistyki (struktura zasobu).	W3, U2, K1, K2	Wykład
4.	Zasady archiwistyki (rozmieszczenie zasobu).	W3, U2, K1, K2	Wykład
5.	Metody badawcze archiwistyki – metoda rekonstrukcji zespołu archiwalnego oraz metody zapożyczone z innych nauk.	W4, U2, K1, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
6.	Dorobek polskiej archiwistyki (również w kontekście międzynarodowym).	W5, U3, K2	Wykład

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Zaliczenie wykładu na podstawie obecności (dopuszczalna 1 nieobecność; więcej niż 2 nieusprawiedliwione nieobecności uniemożliwiają zaliczenie zajęć). Egzamin z zakresu treści wygłaszanych na wykładach. Dostateczny – student zna podstawową terminologię i zna najważniejsze zasady archiwistyki Dobry – student posiada poszerzoną wiedzę z zakresu terminologii i zasad archiwistyki, zna jej metody badawcze Bardzo dobry – student posiada pełną wiedzę z zakresu teorii archiwalnej, świadomie używa wieloznacznej terminologii, biegle interpretuje zasady archiwistyki i zna możliwości zastosowania różnorodnych metod badawczych archiwistyki i innych nauk, zna nazwiska i dorobek naukowy najwybitniejszych polskich archiwistów

Literatura

Obowiązkowa

1. W. Chorążyczewski, Zachęta do archiwistyki, Toruń 2022.
2. Polski słownik archiwalny, pod red. W. Maciejewskiej, Warszawa 1974.
3. H. Robótka, Wprowadzenie do archiwistyki, Toruń 2002.
4. H. Robótka, B. Ryszewski, A. Tomczak, Archiwistyka, Warszawa 1989.
5. B. Ryszewski, Archiwistyka. Przedmiot, zakres, podział, Warszawa 1972, Poznań 1979.
6. B. Ryszewski, Problemy i metody badawcze archiwistyki, Toruń 1985.
7. Ustawa archiwalna z dnia 14 lipca 1983 o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, zał. do Obwieszczenia Marszałka Sejmu RP z dnia 13 grudnia 2019 r. (poz. 164).

Dodatkowa

1. W. Chorążyczewski, Archiwistyka dla początkujących, online: https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/2191/Archiwistyka_dla_poczatkujacych_wersja_1.pdf?sequence=1
2. W. Chorążyczewski, Polska myśl archiwalna okresu międzywojennego w powszechnym dyskursie archiwistycznym, [w:] Archiwa w Niepodległej. Stulecie archiwów państwowych 1919–2019, pod red. E. Rosowskiej, Warszawa 2019, s. 37–58.
3. K. Konarski, Nowoczesna archiwistyka polska i jej zadania, Warszawa 1929.
4. K. Konarski, Podstawowe zasady archiwistyki, „Archeion", t. XIX–XX (1951), s. 19–104.
5. Polski słownik archiwalny, oprac. A. Bachulski, K. Konarski, A. Wolff, Warszawa 1952.
6. M. Płuciennik, Polska terminologia archiwalna w źródłach prawa, Warszawa 2020.
7. B. Ryszewski, O metodologii archiwistyki i teorii archiwalnej. Przegląd ogólny o pięćdziesięcioletnich badaniach, [w:] Problemy wyszukiwania informacji w polskich archiwach, pod red. A. Żeglińskiej i M. Żuławnika, Warszawa 2020, s. 181–190.
8. J. Siemieński, Roztrząsania terminologiczne, „Archeion", t. 3–5 (1928–1929).
9. Dekret o organizacji archiwów państwowych i opiece nad archiwaliami, Dz. Pr. P. P. 1919, nr 14, poz. 182.
10. Dekret z dnia 29 marca 1951 o archiwach państwowych, Dz. U. 1951, nr 19, poz. 149.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	**Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć**
Wykład	20
Pozostałe godziny w kontakcie	15
Przygotowanie do egzaminu	45
Studiowanie literatury	10
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut